

BIYOİSTATİSTİK DERSLERİ AMAÇ VE HEDEFLERİ

DÖNEM I-I. DERS KURULU

Konu: Bilimsel yöntem ve istatistik

Amaç: Biyoistatistiğin tıptaki önemini kavrar ve sonraki dersler için gerekli terminolojiye hakim olur.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- İstatistik ve biyoistatistik kavramlarını açıklayabilir,
- Örneklem kavramını açıklayabilir,
- Biyoistatistiğin tıptaki önemini tartışabilir,
- Değişken kavramını açıklayabilir,
- Değişkenleri tiplerine göre sınıflandırabilir.

Konu: Tanımlayıcı istatistikler

Amaç: Sayısal ve sözel değişkenlerin özetlenmesi için doğru tanımlayıcı istatistiğe karar verebilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Frekans dağılım tablosu oluşturabilir,
- Ortalama ve medyan değerlerini hesaplayabilir, yorumlayabilir,
- Değişim ölçülerini sıralayabilir, yorumlayabilir,
- Tanımlayıcı istatistikler arasından veri seti için uygun olanları seçebilir.

Konu: Tablo ve Grafiklerle Veri Özetleme

Amaç: Her veri tipi için doğru frekans tablosu oluşturabilir ve grafikleri seçebilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Her veri tipi için frekans dağılım tablosu oluşturabilir,
- Kategorik değişkenler için kullanılan grafikleri sıralayabilir, yorumlayabilir.
- Sayısal değişkenler için kullanılan grafikleri sıralayabilir, yorumlayabilir.
- Histogram grafiğini yorumlayabilir,
- Uç değerleri grafikler yardımıyla saptayabilir.

Konu: Normal dağılım

Amaç: Normal dağılımın özelliklerini sıralayabilir ve biyoistatistikteki önemini kavrar.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Normal dağılımın özelliklerini bilir.
- Normal dağılımın testi için kullanılan yöntemlerini sıralayabilir ve p değeri ile normal dağılıma uygunluğu test edebilir.
- Normal dağılım yardımıyla olasılıkları hesaplayabilir.

Konu: Örneklem dağılımı

Amaç: Örneklem dağılımın özelliklerini sıralayabilir ve biyoistatistikteki önemini kavrar.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Ortalamaya ait örnekleme dağılımını açıklayabilir,
- Orana ait örnekleme dağılımını açıklayabilir,
- Merkezi limit teoremini kavrar ve kullanım amacını tartışabilir,
- Standart hata kavramını açıklayabilir.

Konu: Hipotez testleri

Amaç: Hipotez testlerinin özelliklerini ve uygulama aşamalarını sıralayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Hipotez testi kavramını açıklayabilir,
- Hipotez takımının bileşenlerini açıklayabilir,
- I ve II. Tip hataları açıklayabilir,
- Standart hata ile standart sapma arasında farkları tartışabilir.

Konu: Parametrik ve parametrik olmayan testler

Amaç: Parametrik ve parametrik olmayan yöntemlerin özelliklerini sıralayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Parametrik yöntemlerin özelliklerini sıralayabilir,
- Parametrik yöntemlerin ön şartlarını sıralayabilir,
- Parametrik olmayan yöntemlerin özelliklerini sıralayabilir,
- Parametrik olmayan yöntemlerin ön şartlarını sıralayabilir.

DÖNEM I-II. DERS KURULU

Konu: Popülasyon ortalamasına ilişkin hipotez testi

Amaç: Bilinen bir ortalama değer ile örneklemden elde edilen ortalamayı karşılaştırabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Hipotez takımını kurabilir,
- Test istatistiğine karar verebilir,
- P değerine göre anlamlılığa karar verebilir,
- Güven aralığına göre anlamlılığa karar verebilir.

Konu: Popülasyon oranına ilişkin hipotez testi

Amaç: Bilinen bir oran ile örneklemden elde edilen oranı karşılaştırabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Hipotez takımını kurabilir,
- Test istatistiğine karar verebilir,
- P değerine göre anlamlılığa karar verebilir,
- Güven aralığına göre anlamlılığa karar verebilir.

Konu: Bağımsız iki grup ortalamalarının karşılaştırılması için hipotez testi

Amaç: İki farklı gruptan elden edilen ortalamaların karşılaştırılması için doğru yöneme karar verebilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Hipotez takımını kurabilir,
- Student t testinin ön şartlarını sıralayabilir.
- Mann Whitney u testinin ön şartlarını sıralayabilir.
- Testler arasında tercih yapabilir,
- P değerine göre anlamlılığa karar verebilir,
- Güven aralığına göre anlamlılığa karar verebilir.

Konu: Bağımsız iki grup oranlarının karşılaştırılması için hipotez testi

Amaç: İki farklı gruptan elden edilen oranları karşılaştırabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Hipotez takımını kurabilir,
- Test istatistiğine karar verebilir,
- P değerine göre anlamlılığa karar verebilir,
- Güven aralığına göre anlamlılığa karar verebilir.

Konu: İki den fazla bağımsız grubun ortalamalarının karşılaştırılması

Amaç: Sayısal verilerin bağımsız olduğuna karar verebilir, parametrik ve parametrik olmayan yöneme karar verebilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Sayısal ölçümlerde bağımsızlık kavramını açıklayabilir,
- ANOVA testinin ön şartlarını sıralayabilir,
- Kruskal Wallis testinin ön şartlarını sıralayabilir,
- Test sonuçlarını özetleyebilir,
- Test sonuçlarını yorumlayabilir,
- Çoklu karşılaştırma testlerinin kullanım amacını açıklayabilir.

Konu: Bağımlı grup ortalaması karşılaştırmaları için hipotez testleri

Amaç: Sayısal verilerin bağımlı olduğuna karar verebilir, parametrik ve parametrik olmayan yöneme karar verebilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 1 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Sayısal ölçümlerde bağımlılık kavramını açıklayabilir,
- Eşleştirilmiş t testinin ön şartlarını sıralayabilir,
- Willcoxon testinin ön şartlarını sıralayabilir,
- Test sonuçlarını özetleyebilir,
- Test sonuçlarını yorumlayabilir.

DÖNEM III-VI. DERS KURULU

Konu: Kanıta dayalı tıp

Amaç: Kanıta dayalı tıp kavramını açıklayabilir, tıpta en iyi kanıtı nerden ve nasıl elde edebileceğini açıklayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Kanıta dayalı tıbbın anlamını ve önemini tartışabilir,
- Kanıt piramidindeki çalışmaları kanıt değerine göre sıralayabilir,
- Meta analizini açıklayabilir,
- Tıpta meta analizlerine ulaşılabilecek veri tabanlarından örnek verebilir,
- Sistemik hatayı açıklayabilir, örnek verebilir,
- Rasgele hatayı açıklayabilir, örnek verebilir.

Konu: Klinik Denemeler

Amaç: Bu dersin sonunda öğrenciler klinikte planlanabilecek çalışma tipleri hakkında bilgi sahibi olurlar.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Gözlemsel ve deneysel çalışma tiplerini sayabilir,
- Çalışmaların birbirlerine göre üstünlüklerini tartışabilir,
- Kontrol grubu tiplerini sıralayabilir,
- Çalışmaları yanlışlıklardan elimine etme yöntemlerini sayabilir.

Konu: Güç Analizleri

Amaç: Çalışmalarda örnek genişliği belirleme ilkelerini sıralayabilir, güç kavramını açıklayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Çalışmaya başlamadan örnek genişliği belirlemenin neden önemli olduğunu tartışabilir,
- Birinci tip hatanın örnek genişliği ile ilişkisini açıklayabilir,
- II. tip hatayı tanımlayabilir, örnek genişliği belirleme ile ilişkisini açıklayabilir.
- Örnek genişliği belirlemeyi etkileyen diğer faktörleri sıralayabilir.

Konu: Korelasyon Analizleri

Amaç: Korelasyon analizinin ne zaman yapılacağına karar verebilir, parametrik ve parametrik olmayan yönetime karar verebilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Korelasyon kavramını açıklayabilir,
- Korelasyon analizi yapılması gereken durumları sıralayabilir,
- Parametrik yöntemin ön şartlarını sıralayabilir,
- Parametrik olmayan yöntemin ön şartlarını sıralayabilir,
- Korelasyon katsayısının anlamlılığını sınavabilir, anlamını yorumlayabilir.

Konu: Regresyon Analizleri

Amaç: Regresyon analizi kavramını açıklayabilir, regresyon analizi tiplerini ayırt edebilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Regresyon analizi kavramını açıklayabilir,
- Regresyon analizi yapılması gereken durumları sıralayabilir,
- Çoklu doğrusal ile basit regresyon arasındaki farkları sıralayabilir,
- Regresyon analizi türlerine nasıl karar verildiğini tartışabilir.

Konu: Lineer Regresyon Analizi

Amaç: Bağımlı değişkenin sayısal olduğu durumda olayın gerçekleşmesi üzerine etkili olabilecek faktörlerinin modellemesini yorumlayabilir, açıklayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Doğrusal regresyonun varsayımlarını sıralayabilir,
- Çoklu doğrusal ile basit doğrusal regresyon arasındaki farkları sıralayabilir,
- Doğrusal regresyonda beta katsayılarının anlamlığını sınavabilir, sonucunu yorumlayabilir.
- Doğrusal regresyon kullanması gereken duruma karar verebilir.

Konu: Ki-Kare analizi

Amaç: Çapraz tablolarda kullanılan testleri sıralayabilir, amacına uygun testini seçebilir ve yorumlayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Kategorik değişkenler arasındaki ilişkiyi tablolayabilir.
- Bağımsız gruplarda ilişkilerinin test edilmesi için kullanılan testleri sıralayabilir.
- Bağımsız gruplarda ilişkilerinin test edilmesi için kullanılan testlerin hipotezini bilir.
- Pearson ki-kare testinin hesaplanışını açıklayabilir.
- 2X2 lik tablodan Odds oranı ve relatif risk hesaplayabilir ve yorumlayabilir.
- Bağımlı 2X2 lik tabloda McNemar testinin neden kullanılacağını açıklayabilir.
-

Konu: Tanı testleri

Amaç: Bir tanı testinin etkinlik istatistiklerini özetleyebilecek, doğru tanı testini seçebilir ve yorumlayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Gold standardın olduğu durumlarda kullanılacak tanı testi istatistiklerini sıralayabilir,
- Gold standardın olduğu durumlarda kullanılacak tanı testi istatistiklerini yorumlayabilir,
- Gold standardın olmadığı durumlarda kullanılacak tanı testi istatistiklerini sıralayabilir,
- Gold standardın olmadığı durumlarda kullanılacak tanı testi istatistiklerini yorumlayabilir,
- Sayısal değişkenlerin tanı koymadaki etkinliğinin test edildiği yöntemi açıklayabilir,
- Sayısal değişkenlerin tanı koymadaki etkinliğinin test edildiği yöntemi yorumlayabilir.

Konu: Risk faktörlerinin belirlenmesi: Lojistik Regresyon Analizi

Amaç: Bağımlı değişkenin binary olduğu durumda olayın gerçekleşmesi üzerine etkili olabilecek risk faktörlerinin modellenmesini yorumlayabilir, açıklayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Lojistik regresyonun varsayımlarını sıralayabilir,
- Lojistik regresyonda beta katsayılarının anlamlılığını sınavabilir, sonucunu yorumlayabilir.
- Lojistik regresyonda odds ya da relatif risk katsayılarının anlamlılığını sınavabilir, sonucunu yorumlayabilir.
- Lojistik regresyon kullanması gereken duruma karar verebilir.

Konu: Hayatta Kalma Analizleri

Amaç: Hayatta kalma analizlerinde kullanılan yöntemleri sıralayabilir, terminolojisine hakim olur.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Yaşam olasılığı, hazard gibi kavramları açıklayabilir.
- Medyan ve ortalama yaşam olasılıkları arasında tercih yapabilir,
- Hayatta kalma analizlerinin hangi amaçlarla uygulandığını açıklayabilir,
- Sansürlü gözlemi tanımlayabilir,
- Hayatta kalma analizlerinde neden özel yöntemler kullanıldığını tartışabilir.

Konu: Hayatta kalma analizleri: Life table ve Kaplan Meier yöntemleri

Amaç: Hayatta kalma olasılıklarının hesaplanma yaklaşımlarını karşılaştırabilir ve olasılıkları yorumlayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Life table yöntemine göre olasılıkların hesaplanma aşamalarını sıralayabilir,
- Tablonun sütunlarında yer alan başlıkları açıklayabilir.
- Aralık olasılıklarını ve birikimli olasılıkları yorumlayabilir.
- Kaplan Meier yöntemine göre olasılıkların hesaplanma aşamalarını sıralayabilir,
- Tablonun sütunlarında yer alan başlıkları açıklayabilir.
- Anlık olasılıklarını ve birikimli olasılıkları yorumlayabilir.
- Life table ile Kaplan Meier yöntemlerini karşılaştırabilir.
- Kaplan Meier grafiğini yorumlayabilir.

Konu: Yaşam eğrilerinin karşılaştırılması

Amaç: Hayatta kalma olasılıklarının iki veya 2den fazla grupta karşılaştırılması için kullanılacak yöntemleri sıralayabilir, sonuçları yorumlayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Ölüm sayılarının beklenen değerlerinin nasıl hesaplandığını bilir.
- Log-rank test istatistiğinin varsayımlarını ve hipotezlerini açıklar.

- P değerinin anlamını yorumlayabilir.
- Farklılığı klinik olarak tartışabilir.

Konu: Hazard Regresyon Analizi

Amaç: Hayatta kalma olasılıklarına etkili olabilecek risk faktörlerinin modellenmesini yorumlayabilir, açıklayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Hazard regresyonun varsayımlarını sıralayabilir,
- Hazard regresyonda beta katsayılarının anlamlılığını sınavabilir, sonucunu yorumlayabilir.
- Hazard regresyonda hazard risk katsayılarının anlamlılığını sınavabilir, sonucunu yorumlayabilir.
- Hazard regresyon kullanması gereken duruma karar verebilir.

Konu: Bilimsel çalışmaların raporlanması

Amaç: Bilimsel bir çalışmanın sonuçlarının çalışma tipine göre raporlanma ilkelerini açıklayabilir.

Öğrenim Hedefleri:

Dönem 3 öğrencisi bu dersin sonunda,

- Consort kriterlerinin bileşenlerini sıralayabilir,
- Stard kriterlerinin bileşenlerini sayabilir,
- Prism kriterlerinin bileşenlerini sayabilir,
- Çalışma tiplerine uygun olan kriterlerin adlarını sayabilir.